

Stanowisko
Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 7 lipca 2009 roku

w sprawie Założeń projektu budżetu państwa na rok 2010

Przyjęte przez Radę Ministrów dnia 15 czerwca 2009 roku *Założenia projektu budżetu państwa na rok 2010* nie przynoszą odpowiedzi na istotne pytania dotyczące przyszłorocznego kształtu planu finansowego państwa, stanu finansów publicznych oraz rządowych koncepcji walki z kryzysem.

Wymaga podkreślenia, że w przekazanym partnerom społecznym dokumencie brakuje kluczowych danych dotyczących planowanej w 2010 roku dynamiki składowych popytu krajowego (spożycia i akumulacji), dochodów podatkowych i niepodatkowych, wydatków, przewidywanego deficytu. Informacje te były każdorazowo prezentowane w *Założeniach* z lat ubiegłych.

Rząd nie przedstawił ponadto spójnego, długookresowego planu działania minimalizującego negatywny wpływ kryzysu gospodarczego na pracowników oraz ich rodziny. Pomiął problem planowanej nowelizacji budżetu państwa na rok 2009, która warunkuje założenia makroekonomiczne i prognozy budżetu na 2010 rok. Utrudnia to ocenę *Założeń* i w konsekwencji może uniemożliwić wypracowanie w Komisji Trójstronnej wspólnego stanowiska strony pracowników i pracodawców w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny.

Odnosząc się do planowanej nowelizacji budżetu państwa na rok 2009 i zwiększania deficytu o 9 mld zł, z 18 mld zł do 27 mld zł., Prezydium stwierdza, że działanie to jest spóźnione, aczkolwiek konieczne. Rozumiejąc złożoność sytuacji wynikającej ze światowego kryzysu gospodarczego oraz biorąc pod uwagę mnogość negatywnych czynników wpływających na wzrost gospodarczy podkreślenia wymaga, że rząd zbyt długo zwlekał z uznaniem, że uchwalony w ubiegłym roku budżet został oparty na błędnych prognozach, które uniemożliwiają jego realizację zgodnie z założonym planem. Zaproponowane zmiany podstawowych parametrów budżetu na 2009 rok pozwalają podać w wątpliwość trafność prognoz zawartych w *Założeniach* na rok 2010. Dlatego Prezydium oczekuje, że rząd prześle OPZZ uzupełnione informacje w powyższym zakresie przed skierowaniem nowelizacji tegorocznego budżetu do Sejmu.

Prezydium negatywnie ocenia ewentualne podniesienie obciążeń fiskalnych podatników w 2010 roku, nad którym zastanawia się rząd. Wdrożenie tego planu zmniejszy rolę konsumpcji prywatnej w kształtowaniu produktu krajowego brutto, pogorszy sytuację finansową wielu gospodarstw domowych oraz zwiększy poziom ubóstwa. Prezydium opowiada się za pozostawieniem jak największej ilości środków finansowych w budżetach gospodarstw domowych celem zwiększenia poziomu popytu wewnętrznego. Prezydium wnioskuje o przekazanie przez rząd partnerom społecznym informacji o konkretnych planach związanych ze zwiększaniem obciążeń fiskalnych obywateli i przedsiębiorców oraz związanych z tymi obciążeniami wzrostu kosztów utrzymania.

Za niekorzystny dla pracowników należy uznać także zamiar zwiększenia dochodów z dywidendy z tytułu udziału Skarbu Państwa w spółkach. Drenaż zysków spółek Skarbu Państwa zmniejszy ich potencjał rozwojowy oraz spowoduje, że firmy ograniczą wzrost wynagrodzeń oraz zredukują inne koszty pracownicze.

Prezydium zwraca uwagę na szereg niepokojących zjawisk zachodzących w gospodarce, które przeczą głoszonej jeszcze niedawno przez rząd tezie, że kryzys ominie Polskę:

- w maju br. przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się o 3,1% w porównaniu z kwietniem br.,
- przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w maju br. w porównaniu z kwietniem br. zmniejszyło się o 17 tys. osób. W stosunku do października 2008

roku liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 105 tys. osób,

- w maju br. sprzedaż detaliczna liczona w cenach stałych spadła czwarty miesiąc z rzędu, tym razem o 0,5 % r/r,
- nowe zamówienia w przemyśle w maju br. były niższe niż przed rokiem o 15,4%,
- w maju br. ceny żywności wzrosły w ujęciu rocznym o 5,4%, natomiast ceny nośników energii o 11,1%.

Prócz powyższego Prezydium negatywnie ocenia:

- propozycję Rady Ministrów, aby maksymalny roczny wskaźnik przyrostu wynagrodzeń zaliczanych w ciężar kosztów u przedsiębiorców w 2010 roku wyniósł 101,0%.

Prezydium oczekuje pilnego zakończenia w Komisji Trójstronnej prac nad związkowym projektem ustawy o uchyleniu ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw, stosownie do deklaracji, którą Prezes Rady Ministrów Donald Tusk złożył partnerom społecznym na posiedzeniu Komisji Trójstronnej w dniu 15 maja 2009 roku;

- brak określenia tempa wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę do poziomu co najmniej 50% wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Zwiększenie dochodów, zwłaszcza osób najmniej zarabiających, pozwoli zwiększyć dynamikę konsumpcji w 2010 roku. Prezydium oczekuje pilnego przedłożenia przez stronę rządową propozycji stopniowego zwiększania płacy minimalnej do poziomu co najmniej 50% płacy przeciętnej, zgodnie z obietnicą Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska z dnia 15 maja 2009 roku;
- propozycję pozostawienia w 2010 roku wskaźnika waloryzacji świadczeń emerytalnych i rentowych na poziomie ustawowego minimum, które wynosi 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2009 roku (*z danych statystycznych wynika, że prognozowany wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2009 roku ukształtuje się na poziomie 103 %. Realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej wynosi 1,8%. Tym samym prognozowane obligatoryjne 20% realnych wynagrodzeń za rok 2009 może wynosić około 0,36%, dając minimalny wskaźnik waloryzacji na poziomie 103,36%*). Prezydium wnioskuje, aby wzrost emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynosił nie mniej niż stopa inflacji plus, co najmniej 50% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzednim;
- propozycję, aby średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej wyniósł 101,0%.

Prezydium przypomina o potrzebie zagwarantowania środków finansowych na wzrost wynagrodzeń nauczycieli, który powinien wynieść 5% od 1 stycznia 2010 roku oraz 5% od 1 września 2010 roku, zgodnie z kwotą bazową na koniec 2009 roku – stosownie do treści protokołu z dnia 21 października 2008 roku z konsultacji strony rządowej z nauczycielskimi związkami zawodowymi.

Prezydium stwierdza, że przekazane partnerom społecznym Założenia projektu budżetu państwa na rok 2010 potwierdzają tezę, że rząd nie radzi sobie z kryzysem.

Prezydium upoważnia kierownictwo OPZZ do monitorowania działań rządu związanych z przygotowaniem projektu budżetu państwa na rok 2010 i podejmowania w tym zakresie niezbędnych działań.

**Prezydium
Ogólnopolskiego Porozumienia
Związków Zawodowych**

Warszawa, 7 lipca 2009 r.